

Brüssel, 31. mai 2024
(OR. en)

10455/24

Institutsioonidevaheline
dokument:
2024/0068(COD)

SOC 405
EMPL 232
ECOFIN 613
EDUC 190
JEUN 122
CODEC 1371
IA 128

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, milles käsitletakse praktikantide töötingimuste parandamist ja täitmise tagamist ning võitlust olukorraga, kus tavapäraseid töösuhteid esitatakse praktikana (praktikadirektiiv) – <i>Eduaruanne</i>

I. SISSEJUHATUS

Komisjon võttis 20. märtsil 2024 vastu direktiivi ettepaneku, milles käsitletakse praktikantide töötingimuste parandamist ja täitmise tagamist ning võitlust olukorraga, kus tavapäraseid töösuhteid esitatakse praktikana (praktikadirektiiv). Kavandatava direktiivi eesmärk on parandada praktikantide töötingimusi ja tagada nende jõustamine ning võidelda juhtumitega, kus tavapäraseid töösuhteid esitatakse praktikana. Ettepanek avaldati paketina koos ettepanekuga nõukogu soovitusel kohta, milles käsitletakse praktika tugevdatud kvaliteediraamistikku ja millega asendatakse nõukogu 10. märtsi 2014. aasta soovitus praktika kvaliteediraamistiku kohta.

Valdav enamus delegatsioone pidas ettepaneku eesmärki tervitatavaks ja väljendas toetust algatustele, mille eesmärk on parandada praktikantide töötingimusi. Delegatsioonid rõhutasid, et kõnealuse direktiivi mõju ja riiklikele süsteemidele avalduvate tagajärgede hindamiseks

kulub palju aega ja seetõttu on mitmel delegatsioonil ettepaneku suhtes jätkuvalt üldine – ja mõni parlamentaarne – analüüsi reservatsioon.

Belgia eesistumise ajal kohtus sotsiaalküsimuste töörühm kolmel korral: 9. aprillil, 22. aprillil ja 27. mail 2024. Töörühm viis lõpule ettepaneku artiklite kaupa läbivaatamise.

Edusammudest on tehtud kokkuvõtte allpool II osas.

Lähtudes kavandatud õiguslikust alusest, nimelt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 153 lõike 2 punktist b koostoimes artikli 153 lõike 1 punktiga b, peab nõukogu koostöös Euroopa Parlamendiga toimima seadusandliku tavamenetluse kohaselt.

Euroopa Parlament ei ole oma esimese lugemise seisukohta veel vastu võtnud.

II. NÕUKOGU TÖÖ BELGIA EESISTUMISE AJAL

Sotsiaalküsimuste töörühm alustas kavandatava direktiivi läbivaatamist Belgia eesistumise ajal 9. aprillil 2024, kolm nädalat pärast selle avaldamist. Sellega seoses tutvustas komisjon kavandatavat direktiivi ning delegatsioonidel oli võimalus esitada esialgseid üldisi märkusi ja küsimusi.

Komisjoni ettepanekule oli lisatud mõjuhindang, mis hõlmab ka kavandatavat nõukogu soovitusi. Eesistujariik Belgia saatis 4. aprillil 2024 delegatsioonidele mõjuhindangut käsitleva küsimustiku. Küsimustikule vastas 21 liikmesriiki. Mõjuhindangut analüüsiti ja seda arutati põhjalikult sotsiaalküsimuste töörühma 22. aprilli 2024. aasta koosolekul. Mõjuhindangu kokkuvõtte ja liikmesriikide vastused on esitatud dokumendis 10456/24.

Sotsiaalküsimuste töörühma koosolekul 22. aprillil ja 27. mail 2024 keskenduti kavandatud direktiivi läbivaatamisele ja arutamisele, et tagada parem arusaam sellest ettepanekust. Nendel koosolekutel esitasid delegatsioonid oma märkused ja küsimused, mida käsitles komisjon, eelkõige seoses kavandatava direktiivi kohaldamisalaga ning mõistetega „praktika“ ja „praktikant“.

III. TÖÖRÜHMA TASANDIL ARUTATUD PÕHIKÜSIMUSED

Kohaldamisala

Paljud delegatsioonid suhtusid ettepaneku kohaldamisalasse skeptiliselt ning vajasisid selgitusi selle kohta, millised praktikandid ja millised praktikaliigid kuuluvad kavandatava direktiivi kohaldamisalasse. Komisjon esitas selgitused täpsustamaks, et *II peatükki „Võrdne kohtlemine“* ja *IV peatükki „Täite- ja toetusmeetmed“* kohaldatakse töösuhetes olevate praktikantide suhtes, samal ajal kui *III peatükk „Praktikana esitatud tavapäraseid töösuhteid“* nõuaks liikmesriikidelt kõigi praktikantide puhul *de facto* tavapäraste töösuhete kindlaks tegemist, sealhulgas ka nende praktikantide puhul, kes ei ole töösuhetes.

Isegi pärast komisjoni esitatud selgitusi olid delegatsioonid kriitilised ettepaneku nende osade suhtes, mille kohaldamisalasse kuuluvad töösuhetes mitteolevad praktikandid ja praktika, mis on teatavatele kutsealadele pääsemiseks kohustuslik või mis kuulub formaalhariduse ja -koolituse õppekavadesse.

Mõisted

Enamik delegatsioone rõhutas järjepidevuse puudumist mõistete „praktikant“ ja „praktika“ kasutamisel, arvestades, et mõiste „praktikant“ eeldab töölepingu või töösuhete olemasolu, samal ajal kui mõiste „praktika“ määratlus seda ei hõlma. Komisjon rõhutas, et määratluste erinevus kajastab kavandatava direktiivi kohaldamisala ja kahte eesmärki.

Lisaks soovisid mõned delegatsioonid täiendavat selgust, et võimaldada vahetegemist „praktika“ ja „õpipoisiõppe“ vahel.

Tavapäraste töösuhete esitamine praktikana ja töötingimuste täitmise tagamine

Mitu delegatsiooni väljendas muret subsidiaarsuse pärast ning suhtus kriitiliselt III ja IV peatüki sätete üksikasjalikkusesse. Need delegatsioonid ütlevad, et riiklikel ametiasutustel peaks olema jõustamissätete osas suurem paindlikkus. Lisaks tooks kõigi praktikaliikide hindamine, kontrollimine ja inspekteerimine kaasa tööinspeksioonide koormuse märkimisväärse kasvu, mis valmistab muret paljudele delegatsioonidele.

Sotsiaalpartnerite roll

Mõned delegatsioonid rõhutasid, kui oluline on austada riiklike süsteemide mitmekesisust, eelkõige mõne liikmesriigi sotsiaalpartnerite rolli ja pädevusi. Tegemist on horisontaalse probleemiga, mis peab kajastuma kogu tekstis.

Menetlused praktikantide nimel või toetuseks

Mõned delegatsioonid suhtusid skeptiliselt kavandatavasse sättesse, mis võimaldab töötajate esindajatel esindada ja abistada praktikante kohtu- või haldusmenetlustes.

IV. KOKKUVÕTE

Eesistujariigil Belgial õnnestus viia läbi kavandatava direktiivi põhjalik analüüs.

Sotsiaalküsimuste töörühma spetsiaalsed koosolekud andsid delegatsioonidele võimaluse esitada ettepaneku kohta märkusi ja küsimusi, muu hulgas kirjalikult. Nendel koosolekutel esitas komisjon delegatsioonide tõstatatud küsimuste kohta täiendavaid selgitusi ja täpsustusi. Arutelud aitasid oluliselt parandada ettepanekust ühtmoodi arusaamist.

Ettepaneku esimese lugemise lõpuleviimiseks on vaja teha täiendavat tööd ja pidada tehnilisi arutelusid.
